

Od Patrizie se poslavljam kot prijatelj in v imenu Skupine 85, a tudi z zadolžitvijo, da ji besede hvaležnosti izrečem še v imenu Društva slovenskih pisateljev, s katerim je dolga leta soustvarjala Vilenico, v imenu slovenskega centra PEN, katerega dejavna članica je bila - tudi s prispevki na penovskih srečanjih na Bledu. Zadnji pozdrav ji prinašam tudi v imenu Foruma Tomizza, v katerem je od nastanka skrbela, da je tudi tržaško okolje izrekalo humana in ustvarjalna sporočila iz skupne dediščine, iz mini-mundusa v treh državah.

Govorim ji besede v slovo v jeziku, v katerem sem se pogovarjal z drago Patrizio od vsega začetka – in zato tudi sedaj, ob tem prezgodnjem, neusmiljenem koncu. Ob Patriziji sem se tako s slovenščino počutil doma tudi v Trstu, svojem in njenem mestu, kjer naravne danosti, kot so različne človeške identitete, množica jezikov, prepletanja kultur sobivajo, soustvarjajo naše okolje, a jih tako težko živimo in doživimo na osebni, nedeklarativni ravni - kot nekaj samoumevnega, kot izziv za druženje, prijateljevanje in vsakdanje oplajanje. Prav zaradi njenega odnosa do drugačnosti - zaradi spoštovanja, veselja ob srečevanju z ljudmi vseh opredelitev v mavrici človeške zvestobe tradiciji in želji po prijazni domačnosti v soseščini - sedaj njen lik izstopa in smo vsi presunjeni ob dejstvu njene smrti, ki se ji je, tako radoživa, na samem in skrivaj upirala do zadnjega. In do zadnjega spodbujala dogodke, delo, ki ga je zastavila na vseh koncih in krajih.

Bila je, naša Patrizia, *naša*. Naravnost trmoglava pri iskanju stika prek vseh meja in predsodkov, ne glede na nerazumevanje in ravnodušje sivega povprečja: neumorna pri učenju jezikov in posredovanju znanja, da bi se ti prijazni odnosi in razmerja spremenili v družbeno tkivo in bi se obmejna družba čutila povezano na življenje in srečo. Kot taka je bila Patrizia kot bela vrana – in marsikdaj komu trn v peti. Če ne zaradi drugega, pa zaradi svoje neumorne delavnosti in zaradi vsakodnevnega odgovornega nastopanja v javnosti v duhu teh principov.

Od kod vse te njene energije?! - da jo sedaj lahko pogreša domači pevski zbor, to in ono društvo, raziskovalni inštitut, univerza v Ljubljani... sopotniki in prijatelji, ki se jih je toliko nabralo ob njej – in na vseh koncih sveta. Zdaj, ko je zastalo njeno delo pri prevajanju literarnih del, pri družboslovnih in didaktičnih raziskavah; zdaj, ko jo bo pogrešalo mesto Trst, kjer je poznala vse vogale, palače, ulice, koder so hodili pisatelji in slikarji, glasbeniki in druge plemenite osebe iz naše preteklosti. In tako kot ona sanjarili, da bi živeli vsak v svoji materinščini, vsak v svojem naročju in obenem odprtih rok v svojo soseščino - v svojo svetovljansko, kozmično perspektivo!

Govorim ji v svojem jeziku – v imenu vseh, ki smo zaradi slovenske opredeljenosti - Patriziji dolžni spomin in toplo zahvalo. Izrekam misel, da se njene vloge in dela zavedamo in v njenem duhu nadaljujemo s skrbjo, z ljubeznijo pri tkanju prta, s katerim naj bo pogrnjena naša miza. Ob njej se bomo zbirali in tešili svojo potrebo po človeški bližini. In bomo uporabljali sadove njenega dela in obnavljali moči za zavezo prijateljstvu, kar pomeni, v teh krajih, zvestobo življenju, preživetju, radosti bivanja.

Tako bo Patrizia Vascotto živela v nas: in mi ob njeni bogati zapuščini!

Marko Kravos